

TENDERBAJNOKOK

A közbeszerzéseken nyertes cégek teljesítménye és tulajdonosaik közhatalmi szerepvállalása

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
Magyarország

Készítette a Transparency International Magyarország Alapítvány

Szerző: Zeisler Judit
Grafika és tördelés: Schiffer Kata

A kézirat lezárásának időpontja: 2025. február 28.

A Transparency International Magyarország Alapítvány
nem vállal felelősséget a tanulmányban található adatok és megállapítások
egyéb célra és más összefüggésben történő felhasználásáért.

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló | 4

1. A Tenderbajnokról | 6

2. Cégek és közbeszerzések | 9

2.1 A legtöbb közbeszerzést elnyert cégek | 10

2.2 A legnagyobb átlagos értékű eljárások | 12

2.3 Árbevétel arányos adózott eredmény | 12

2.4 Rejtőzködő tulajdonosok | 13

3. Végső tulajdonosok | 15

3.1 Tulajdonosi koncentráció | 16

3.2 Végső tulajdonosok közhatalmi pozíciói | 18

3.3. Említések száma a sajtóban | 20

Mellékletek | 23

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Transparency International (TI) Magyarország Tenderbajnok projektjének célja, hogy a közbeszerzési piac rendszerszintű problémáit világítsa meg nyilvánosan elérhető információk alapján. A projekt különböző adatbázisokat kapcsol össze, így a közbeszerzési, céginformációs és tulajdonosi adatokat, valamint a közhatalmi pozíciók betöltését és a közbeszerzéseket nyerő gazdasági szereplők sajtóbeli megjelenését tartalmazó információkat. A Tenderbajnok kiváltképpen a szektor két olyan sajátosságára irányítja rá a figyelmet, melyek összefüggenek a magyar közbeszerzési piacon jellemzően alacsony szintű versennyel. Egyrészt a közbeszerzési piac koncentrációja miatt egyes szereplők kiemelkedő mértékben férnek hozzá közbeszerzési megbízásokhoz. Másrészt az úgynevezett forgóajtójelenség révén, a magán- és a közszféra közötti átjárás szabályozásának hiányosságai miatt, a nyertes cégek tulajdonosai egykori vagy jelenlegi közhatalmi pozícióikból fakadóan indokolatlan előnyökhöz juthatnak.

A Tenderbajnok új adatsorában 2680 – közbeszerzéseken nyertes – gazdasági társaság és 5574 végső tulajdonos adatait összegeztük. A vizsgálati szempontoknak megfelelő vállalatok 15418 eljárást nyertek el összesen 12,6 ezer milliárd forint értékben 2021. január 1. és 2023. december 31. között.

A korábbi évekhez hasonlóan figyelmeztető jelzéseket (úgynevezett red flageket) használtunk. E kockázati mutatók a legtöbb és legértékesebb közbeszerzést elnyert vállalatokra, nyereségükre, az ilyen vállalatok végső tulajdonosainak a koncentrációjára, a végső tulajdonosok állami vagy önkormányzati szervezetekben betöltött pozícióira, valamint a sajtóban való említések számára vonatkoznak. A mutatók idén kiegészültek egy, a magántőkealapok által tulajdonolt részesedésre utaló jelzéssel, mivel ez a konstrukció egyre népszerűbb lett az elmúlt években.

Az adatok elemzése után az alábbi főbb következtetések adódtak:

- ▶ **Mészáros Lőrinc tarolt.** A legtöbb közbeszerzést elnyert szereplők között a 2021-2023-as időszakban kiemelkedett Mészáros Lőrinc, akinek 14 cége együttesen több mint 1090,4 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket. Ez az összes vizsgált tender értékének 8,6 százalékát tette ki, ami továbbra is a piac jelentős koncentrációjáról árulkodik.
- ▶ **Három legjelentősebb szereplő vitte el a közbeszerzések ötödét.** A három legtöbb közbeszerzést elnyerő tulajdonosnak ítélték a vizsgált eljárások összesen 21,2 százalékát. Mészáros Lőrinc után a dobogó következő helyén Kis-Szölgyémi Ferenc vállalkozásai az összes vizsgált tender értéknek 6,6 százalékát, míg Szíjj László érdekeltségei a megbízások 6 százalékát vitték el.
- ▶ **Megnőtt a verseny korlátozó keretmegállapodások aránya.** A korábbi időszakokhoz képest jelentős változást hozott, hogy figyelemremélően megemelkedett a keretmegállapodások aránya a közbeszerzések piacán. A vizsgált három év alatt számos szereplő kötött több száz milliárd forint értékű keretmegállapodást. Így például Kis-Szölgyémi Ferenc vállalkozásai 836 milliárd forint értékben jutottak zömében az egészségügyi intézmények takarítására és üzemeltetésére vonatkozó megbízásokhoz. A vizsgált időszakban új jelenség, hogy Szíjj László építési vállalkozó esetében is a keretmegállapodások tették ki a 7 érintett, általa tulajdonolt szervezeten keresztül elnyert, összesen 758 milliárd forint értékű eljárás zömét. Mindez azért vet fel súlyos problémákat, mivel a keretmegállapodások hosszú évekre lezárhatják a versenyt, és bizonyos esetekben korlátozott átláthatóságot biztosítanak.

- ▶ **Kirívó koncentráció az NKOH beszerzéseinek esetében.** A központi közbeszerző szervek által kötött keretmegállapodások esetében különösen nehéz követni a megállapodások sorsát, hiszen például a Digitális Kormányzati Ügynökség és a Központi Ellátási Főigazgatóság gyakran csak a saját, korlátozott nyilvánosságot biztosító felületeiken teszik közzé a keretmegállapodások részleteit. A Nemzeti Kommunikációs Hivatal esetében visszasságokra utal, hogy a keretmegállapodások összege jelentősen eltér az eljárások következő szakaszában megítélt keretszerződések összesített értékétől: az eljárások második szakaszában adott megbízások értéke akár az első szakaszban megkötött megállapodások kétszeresét is eléri. Esetükben is jelentős koncentráció figyelhető meg: az állami szervek kommunikációs, rendezvényszervezési és szervezetfejlesztési feladatainak 74 százalékát egyetlen szereplő, Balásy Gyula érdekeltségei nyerték el.
- ▶ **A nyertes szereplők összeférhetetlensége.** A vizsgált időszakban 106 olyan esetet mutatott ki az adatbázis, ahol a közbeszerzéseken nyertes szereplők közhatalmi kapcsolatokkal is rendelkeztek. Az elemzésben több olyan példát is bemutatunk, amelyek esetében korábban vagy a vizsgált időszakban a közbeszerzésen nyertes cégek tulajdonosai azoknál a szervezeteknél töltötték be közhatalmi pozíciót, amelyek ajánlatkérőként léptek fel az érintett tenderek során. Az összeférhetetlenség ténye mégsem érhető tetten egyértelműen (részletesebb vizsgálat nélkül), mivel a jogszabályok hiányosak, illetve nem rendelkeznek egyértelműen minden esetben.
- ▶ **Tarolnak az átláthatatlan magántőkealapok.** Emellett rendkívül aggályos tendencia, hogy immár a vizsgált tenderek összesített értékének 7,7 százalékát nyerte el összesen 32 olyan vállalkozás, ahol legalább a tulajdonosok egyike magántőkealap volt. Ezekben az esetekben a vonatkozó szabályozás korlátozottsága miatt nem ismert, hogy kik az alapok befektetői, vagyis kik a jórészt közpénzekből gazdagodó vállalkozások valódi kedvezményezettjei. A tulajdonosok körére csak az alapokat kezelő cégeket birtokló személyek engednek következtetni. Mindezt lehetővé teszik a közbeszerzési szabályok, melyek az átláthatósági és összeférhetetlenségi nyilatkozatokban megengedik, hogy csupán az alapkezelők tulajdonosait tüntessék fel.

1.

A TENDERBAJNOKRÓL

1.1 Módszertani áttekintés

A Tenderbajnok adatbázis¹ olyan vállalatok adatait tartalmazza, amelyek fő bevételi forrása közbeszerzési eljárásokból származik. A közbeszerzésekből nyert összeg azonban általában nem abban az évben realizálódik, amikor az eljárás eredményét kihirdetik. Gyakorta a közbeszerzési eljárást még a megvalósítást megelőző években nyeri meg a vállalkozó. Így például egy autópályaszakasz megépítése akár évekig elhúzódhat, ahhoz képest, amikor a vállalkozó a megbízás megnyeréséről értesült. Ennél fogva eltér egymástól a közbeszerzés eredményének (az eredménytájékoztató közzétételének), vagyis a nyertes ajánlattevő kiválasztásának időpontja attól, amikor a beszerzést, fejlesztést megvalósítják és kifizetik a vállalkozásnak.

Az adatbázisban azoknak a nyertes ajánlattevő gazdasági szervezeteknek az adatait összesítettük, amelyeknél a 2021. január 1. és 2023. december 31. között megítélt közbeszerzési eljárások összege meghaladta a 2023-as nettó árbevétel 50 százalékát. (A 2024-es mérlegadatokat még nem állnak rendelkezésre.) A vállalat méretére vonatkozóan is minimumértéket határoztunk meg: a 2023-ban 100 millió forint feletti nettó árbevétellel rendelkező vállalatokat vizsgáltuk.

1.2 Adatforrások

- ▶ **Cég- és tulajdonosi információk:** A közbeszerzések során nyertes ajánlattevőként szereplő gazdasági társaságok nettó árbevételére, adózott eredményére, tulajdonosi hátterére vonatkozó adatok bárki számára azonos módon hozzáférhető, nyilvános cégjegyzéken alapuló forrásokból származnak a Dun&Bradstreet adatbázisából átvéve.²
- ▶ **Közbeszerzési adatok:** Az érintett cégek által ajánlattevőként, egyedül vagy konzorciumban elnyert közbeszerzési eljárások értékére, időpontjára, tárgyára, illetve a kapcsolódó ajánlatkérő szervezet megnevezésére vonatkozó adatok forrása a Közbeszerzési Hatóság honlapján³ közzétett eredménytájékoztató hirdetmények, melyeket közvetett módon a Dun&Bradstreet adatbázisából vettünk át.

1 Technikai okok miatt az adatsor az eredeti Tenderbajnok felület helyett (<https://tenderbajnok.transparency.hu/>) az elemzés megjelenésekor az adatok elvülésének elkerülése céljából a következő linken érhető el: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1rn545h3hHOCG6nfwIMZ_Byvvnt1c9i1F/edit?usp=sharing&ouid=118362610282086556252&rtpof=true&sd=true

2 Lásd a Dun&Bradstreet honlapját: <https://www.dnb.com/>

3 Lásd a Közbeszerzési Hatóság honlapját: <https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/>

- ▶ **Közhatalmi pozíció:** A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényben (kbt.-ben) felsorolt állami vezetőknél túl parlamenti képviselőket, kormánybiztosokat, államtitkárokat, helyettes államtitkárokat és kormányzóvivőket is bevontunk a vizsgálatba, melyhez az Országgyűlés⁴ és kormány.hu⁵ aktív és a korábbi, archív felületein elérhető információkat gyűjtöttük össze. Szoros politikai érintettségük miatt a közszereplők közé soroltuk a közelmúltban létrehozott közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok (KEKVA-k)⁶ kuratóriumának és felügyelőbizottságának tagjait, valamint az állami és önkormányzati tulajdonú vállalatok vezetőit is. Az állami és önkormányzati tulajdonú cégek vezetőire vonatkozó céginformációs adatok szintén a Dun&Bradstreet adatbázisából származnak. Ezen kívül a megyei jogú városok polgármestereinek és jegyzőinek adatait a Nemzeti Választási Iroda⁷ információi alapján, a rendőrségi és katonai vezetők adatait a Magyar Közlönyben megjelent kinevezések alapján gyűjtöttük össze. A 2010. eleje és 2024. szeptember 30. között vállalt megbízásokat vettük figyelembe. Az összevetés a rendelkezésre álló adatok elemezhetőségének korlátaiból kifolyólag nem terjedt ki többek között a nem megyei jogú városok vezetőire, helyi képviselőkre, állami szervezetek vezetőire, bírókra, akik hagyományosan a politikai közszereplők (PEP) kategóriába tartoznak.
- ▶ **Sajtóinformáció:** Emellett a K-Monitor sajtóadatbázisában⁸ való megjelenésekkel kimutatható egyezéseket is megvizsgáltuk annak érdekében, hogy a közpénzek felhasználásához köthető, sajtóban feltárt kapcsolódásokra is rámutassunk.

1.3 Figyelmeztető jelzések

A Tenderbajnok adatbázisban figyelmeztető jelzéseket (red flageket) alkalmaztunk, melyek egy-egy mutató kirívó értékére (például a szereplők koncentrációjára vagy összeférhetetlenség gyanújára) hívják fel a figyelmet. Ezek a jelzések potenciális veszélyforrásokra utalnak. Ugyanakkor a jelzett esetek nem tekinthetők automatikusan korrumpáltak, önmagukban nem jelentenek bizonyítékot bűncselekményre, korrupcióra vagy más visszaélésre. A cégek esetében négy, a végső tulajdonosok esetében három figyelmeztető jelzést alkalmaztunk, melyeket a következő két fejezetben ismertetünk.

1.4 Elemzési korlátok és korrekciós módszerek

Az alkalmazott indikátorok több tekintetben proxyknak (vagyis közelítő mutatóknak) tekinthetők. Az alábbiakban az adatok hiányosságából fakadó korlátokat és kapcsolódó korrekciós módszereket ismertetjük.

- ▶ Az elemzett közbeszerzési információk az eredménytájékoztató hirdetményekben található adatokból származnak, melyek az eljárások megítélt értékét mutatják, azonban nem tartalmazzák a szerződések végleges összegét.
- ▶ A keretmegállapodások esetében a hirdetmények között egyes esetekben egyaránt rendelkezésre állnak a keretmegállapodások megkötésére irányuló eljárásoknak az adatai (KM1) és az eljárás második – versenyújranyitás, közvetlen megrendelés, vagy írásbeli konzultáció formájában – lezajlott szakaszának, a keretmegállapodások alapján lehívott eljárásrészekhez kapcsolódó szerződések (KM2) adatai. A duplikáció elkerülése végett, amennyiben mindkét szakaszra rendelkezésre áll az adat, csak a KM2 szintű (pontosabb) adatokat használtuk. Meg kell azonban említeni, hogy a keretmegállapodások, különös tekintettel a központi közbeszerző szervek (például Digitális Kormányzati Ügynökség, Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság vagy a Nemzeti Kommunikációs Hivatal) eljárásainak KM2 szintű adatai

4 Lásd az országgyűlési képviselők ciklusonkénti adatait az Országgyűlés honlapján (<https://www.parlament.hu/web/guest/kepviselek-elozo-ciklusbeli-adatai>)

5 Lásd a kormány tagjainak, az államtitkároknak, helyettes államtitkároknak, szóvivőknek és kormánybiztosoknak az adatait a kormány oldalán és annak archív változataiban. (<https://kormany.hu/>)

6 Lásd KEKVA-k vezetőinek adatait a <https://modellvaltas.kormany.hu/alapitvanyok> oldalon és a Magyar Közlönyben

7 Lásd a Nemzeti Választási Iroda adatait a <https://www.valasztas.hu/home> oldalon.

8 <https://adatbazis.k-monitor.hu/>

nem teljeskörűen állnak rendelkezésre, mivel azokat esetenként a szervezetek csak az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (EKR) szerződéseinek között,⁹ míg egyes központi közbeszerző szervek csak a saját honlapjukon teszik közzé. A keretmegállapodás ráadásul lehetővé teszi a verseny újranyitását, így előfordulhat, hogy az adott szereplőnek ténylegesen megítélt összeg az eredeti keretmegállapodás kis hányadát teszi ki, vagy szélsőséges esetben akár semmit sem nyer el belőle.

- ▶ A rendelkezésre álló információk alapján nem ismerhető meg nyilvánosan a konzorciumi részesedések mértéke sem, ezért az ilyen formában elnyert szerződések értékét egyenlő arányban osztottuk el a nyertesek között.
- ▶ 27 vizsgált szervezetnél cégformaváltás történt a három év alatt, például kft.-ből zrt.-vé alakultak. Ilyen esetekben az elnyert közbeszerzések értékét egybeszámítottuk. A cég csak az új társasági formával, illetve névvel szerepel adatbázisunkban. A változást az érintett cégek esetében megjegyzés formában jelezzük az adatbázisban.
- ▶ A tulajdonosok azonosításában korlátot jelent, hogy a céginformációk alapján nem minden esetben elérhető a tulajdonosok kiléte. Ez számos okra vezethető vissza: például a nyilvántartási szabályok sajátosságaiból adódóan nem kötelező a cégjegyzékben közzé tenni a zrt-k összes tulajdonosát, miként egyes részvénytípusok tulajdonosai is rejtve maradhatnak. Egyértelműen azonosíthatók azok az esetek, amikor a tulajdonosok magántőkealapok befektetőiként kedvezményezettjei a közbeszerzéseknek, és ennél fogva kilétük a nyilvános adatok alapján nem megismerhető. Mivel a magántőkealapok esetében a tulajdonosok ily módon való elrejtése rendszerszintű jelenséggé vált, módszertani változást jelent a korábbi évekhez képest, hogy a figyelmeztető jelzéssel jelenítjük meg a magántőkealapok által tulajdonolt társaságokat.
- ▶ A végső tulajdonosok az összesítésébe azok a magánszemélyek kerültek be, akiknek a kiléte a nyilvánosan elérhető hazai céginformációs adatok alapján ismert volt, tehát például nem külföldi cégen vagy magántőkealapon keresztül birtokolják ezeket az érdekeltségeket. Az állami érdekeltségeket ebben a körben nem vizsgáltuk. Az érintett vállalkozások által elnyert közbeszerzések értékét nem osztottuk tovább a tulajdoni hányad mértékével, mivel az esetek többségében csak hozzávetőleges arány érhető el a tulajdoni hányad mértékéről.
- ▶ Adatvédelmi okok miatt névvel kizárólag a tulajdonosokat érintő három figyelmeztető jelzés valamelyike alapján jelölt személyek szerepelnek. A többi tulajdonos sorszámmal jelenik meg.¹⁰

9 Lásd a szerződéseket az EKR oldalán (<https://ekr.gov.hu/ekr-szerzodesstar/hu/szerzodesLista>)

10 A módszertanról, az adatok forrásáról és értelemezésük korlátairól a következő oldalon érhető el információ: <http://tenderbajnok.transparency.hu/about>

2.

CÉGEK ÉS KÖZBESZERZÉSEK

A Tenderbajnok adatbázisban 2680, közbeszerzésen nyertes vállalkozás üzleti teljesítményével kapcsolatos mutatóit (például nettó árbevételét, adózott eredményét) és az elnyert közbeszerzések értékét, illetve számát értékeltük.

Négy figyelmeztető jelzést alkalmaztunk (lásd az 1. ábrát). Mind a négy figyelmeztető jelzést mindössze egyetlen cég, a Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. nyerte el. Három jelzést 29 nyertes ajánlattevő, két jelzést 136 nyertes cég, egy jelzést 649 vállalkozás nyert el. A mutatók szerinti további eredményeket az alábbiakban részletezzük.

1. ábra

CÉGEKRE VONATKOZÓ FIGYELMEZTETŐ JELZÉSEK ÉS SZÁMUK

RED FLAG MEGNEVEZÉSE ÉS LEÍRÁSA

5 milliárd forint feletti közbeszerzési összérték

A mutató segítségével a 2021. január 01. és 2023. december 31. között elnyert közbeszerzések összesített értéke szerint rangsoroltuk a vizsgált cégeket. Az közbeszerzéseket összesen legalább 5 milliárd forint értékben elnyerő cégek figyelmeztető jelzéssel szerepelnek. A jelzés a kiválasztott cégek közbeszerzési piacon betöltött kiemelkedő szerepére utal.

313

1 milliárd forint feletti közbeszerzési átlagérték

A mutató segítségével a 2021. január 01. és 2023. december 31. között összesen elnyert közbeszerzések értékének átlaga szerint rangsoroltuk a vizsgált cégeket. Azok a cégek, amelyek átlagosan egymilliárd forintot meghaladó értékű közbeszerzéseket nyertek el, figyelmeztető jelzéssel szerepelnek a magas értékű eljárásokkal járó kiemelt kockázatra való tekintettel.

190

20 százalék feletti nyereségráta

A 2023-as adózott eredmény az értékesítés nettó árbevételéhez viszonyított aránya a cég jövedelmezőségét mutatja. A legalább 20 százalékos mértékű jövedelmezőségi mutatóval rendelkező cégek figyelmeztető jelzéssel szerepelnek.

477

Rejtőzködő tulajdonosok

A mutatóval azokat a nyertes ajánlattevő cégeket jelöltük, amelyekben 2023. december 31-én a végső tulajdonosok között magántőkealap is szerepelt. Mindez azért fontos, mivel ebben az esetben a Magyarországon hatályos szabályok szerint a 2024. év végéig létrehozott magántőkealapok esetében 2026. júliusig nem ismert, hogy mely természetes személy a tőkealap befektetője.

32

2.1 A legtöbb közbeszerzést elnyert cégek

A vizsgált cégek közül 313 vállalkozás nyert el összesen 5 milliárd forint feletti értékben közbeszerzést 2021 és 2023 között. Ez a mutató arra utal, hogy mely cégek emelkednek ki a vizsgált időszakban az összesen elnyert közbeszerzés értéke szempontjából.

2. ábra

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet adatai alapján

A legtöbb közbeszerzést elnyerő cégek toplistáját zömmel olyan cégek uralják, amelyek a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (KEF) az elmúlt években kiírt rekordösszegű tendereinek visszatérő nyertesei. Így került az idei céges listánk élére a 2023-ban még Kis-Szölgyémi Ferenc tulajdonába tartozó, hazai és régiós szinten is jelentős B + N Referencia Zrt., mely három év alatt 781 milliárd forintnyi közbeszerzést nyert el. 2024-től a Zrt. részvényeinek 74 százaléka fölött már a SINGULIUM I Magántőkealap, SINGULIUM II Magántőkealap és SINGULIUM III Magántőkealap, valamint 26 százalék felett a Kis-Szölgyémi Ferenc és Kis-Szölgyémi Johanna vagyonkezelője, az LSHF Hungary Kft. rendelkezik.¹¹ Az alapok befektetői a magántőkealapok sajátosságaiból adódóan nem ismertek, az alapokat kezelő Singulium Befektetési Alapkezelő Zrt. tulajdonosa Kis-Szölgyémi Ferenc.

A kiemelkedő teljesítmény több jelentős értékű keretmegállapodásnak köszönhető egyetlen ajánlatkérő, a KEF jóvoltából. A központi közbeszerzési szervezettől 2021-ben több mint 370 kórházi létesítmény takarítására vonatkozó megbízást nyert el a B + N három részletben 4 évre, mintegy 300 milliárd forint értékben.¹² A KEF 2023-ban két további 100 milliárd forintos és egy 200 milliárd értékű megbízást ítelt oda a B+N-nek a kelet- és nyugat-magyarországi, valamint a fővárosi és országos kórházi létesítmények üzemeltetésére, vagyis, köznyelven, karbantartási feladatok ellátására.¹³

11 Lásd a B + N Zrt. saját honlapját (<https://bplusn.hu/wp-content/uploads/2024/01/KO%CC%88ZLEME%CC%81NY-BE%CC%81T-Re%CC%81sve%CC%81nyva%CC%81sa%CC%81rla%CC%81s-2023.pdf>)

12 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_4988_2021/

13 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_403/megtekint/portal_12473_2023/

Hogy ebből pontosan mennyi megbízáshoz jutott a B + N, az a nyilvános adatok alapján nem megismerhető.¹⁴ A KEF saját honlapján¹⁵ is csak annyit közöl a gigantikus eljárások részleteivel kapcsolatban, hogy az egyes megbízásokból még csak 20, 30 vagy 40 százalék alatti megbízás teljesült, miközben a 2021-ben kötött keretmegállapodások 2025. márciusban, a 2023-ban aláírtak 2026. júniusban járnak le. Az adatok az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (EKR) szerződéstárában is hiányosak: a 2023-as keretmegállapodások esetében nincs feltöltve szerződés, valamint az EKR azonosítószám is hiányzik, amely alapján a keretmegállapodás összeköthető a megkötött egyedi szerződésekkel.¹⁶ A tisztességes versenyt megkérdőjelezi az ajánlatkérő és a B + N közötti kapcsolódási pontok. Így például kiderült, hogy Horváth Gábor, aki a 2022. novemberig a B + N vezetőségének tagja volt, később a KEF egészségügyi létesítményüzemeltetési igazgatói pozícióját töltötte be. Ezen a területen tevékenykedett a 2023-as keretmegállapodások odaítélésekor is.¹⁷

A második helyen áll Mészáros Lőrinc vállalkozása, az összesen 461 milliárd forintnyi közbeszerzést mindössze 8 eljárásrészsel elnyerő V-Híd Építő Zrt. A szerződésai közül kiemelkedik a Ferencváros-Kelenföld vasútvonal kapacitásbővítésére egyedül elnyert, önmagában csaknem 338 milliárd forint értékű közbeszerzés.¹⁸ A projekt megvalósítása azonban igencsak akadozik, mivel a beruházás finanszírozására hivatott IKOP pályázatokat éppen a korrupciós kockázatokra figyelemmel fagyasztották be az uniós intézmények. A kormány ezért előfinanszírozta a projektet, melyet a sajtó az évszázad túlrazott vasútépítésének nevezett.¹⁹ Talán ennek is köszönhető, hogy az elapadt uniós források ellenére a V-Híd 30,2 százalékos nyereségrátával zárta a 2023-as évet az adózott eredmény és az értékesítés nettó árbevételének arányát tekintve, mely ágazati szinten is kiemelkedőnek mondható. A jelentős nyereségből származó 51 milliárd forintos osztalékot a tulajdonos egyben kivette a cégből.²⁰

A harmadiktól ötödik helyeket elfoglaló energetikai cégek ugyancsak a KEF jóvoltából kerültek vezető pozícióba listánkon, miután a szervezet történetének két legnagyobb értékű keretmegállapodását nyerte el ugyanaz az öt ajánlattevő: egy 750 milliárd forint értékű földgáz és egy 675 milliárd forint értékű villamos energia beszerzési tendert 2023-ban.²¹ A hatalmas összegű tendereket gyorsított eljárásban bonyolította le a KEF, indokolása szerint az aktuálisan alacsony energiapiaci árakra való tekintettel. A nyertes szereplők körébe bekerült a többségében a magyar hátterű, svájci központú MET Csoport tulajdonában álló E2 Hungary Energiakereskedelmi és Szolgáltató Zrt., valamint az ALTEO Energiakereskedő Zrt.. Az utóbbinak a közvetett tulajdonosai között – az Alteo Nyrt.-én és a Mol Nyrt.-n keresztül – megjelenik több közérdekű vagyonkezelő alapítvány (KEKVA), így például a Mol–Új Európa Alapítvány, a Maecenas Universitatis Corvini Alapítvány és a Mathias Corvinus Collegium Alapítvány. Ráadásul az Alteo Nyrt.-ben a miniszterelnök veje, Tiborcz István érdekeltiségébe tartozó Gránit Alapkezelő Zrt. által kezelt Főnix magántőkealap és egy Jellinek Dánielhez köthető magántőkealap is érdekeltiséggel rendelkezett. Az utóbbi azonban 2024-ben a Mol-nak adta el részesedését.²² A szintén nyertes szentendrei CYEB Energiakereskedő Zrt. öt tulajdonosa közül Szebeni Márton rendelkezik a legjelentősebb, 50 százalékos részesedéssel. A cégben tulajdonos továbbá Kóbor György is, akiről a közhatalmi pozíciók kapcsán írunk bővebben a későbbiekben.

14 Spirk József- Vitéz F. Ibolya (24.hu): 400 milliárd közpénzt kapott egy cég a kórházak fenntartására, de titok, mennyit használt el belőle (<https://24.hu/belfold/2024/11/26/bn-korhazak-fenntartas-letesitmenygzaldokodas-kef-400-milliard/#paywall>), valamint

15 A KEF saját honlapján történő lekérdezés alapján (<https://www.kozbeszerzes.gov.hu/web/guest/keretmegallapodasok>). Lekérdezés időpontja 2025. február 05.

16 Lásd az EKR szerződéstárának megfelelő oldalait: <https://ekr.gov.hu/ekr-szerzodesstar/hu/szerzodes/775888>; <https://ekr.gov.hu/ekr-szerzodesstar/hu/szerzodes/775889>; <https://ekr.gov.hu/ekr-szerzodesstar/hu/szerzodes/776078> (lekérdezés időpontja: 2025.02.05)

17 Zöldi Blanka (Lakmusz): Személyes szálak fűzik a NER-kedvenc takarítócéget a százmilliárdos kórházi közbeszerzések kiírójához (<https://444.hu/2024/05/21/szemelyes-szalak-fuzik-a-ner-kedvenc-takaritoceget-a-szazmilliardos-korhazi-kozbeszerzesek-kirojajhoz>)

18 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_21781_2021/

19 Kósa András (Szabad Európa): Csúszásban lévő vasúti beruházások, 110 milliárd forintnál több közpénz Mészáros Lőrinc cégeinek – előlegként (<https://www.szabadeuropa.hu/a/harom-csuszásban-levo-vasuti-beruhazas-tobb-mint-110-milliard-forint-kozpenz-meszaros-lorinc-cegeinek-elolegkent/32621367.html>)

20 Jandó Zoltán (G7): Így gyorsan összejön a következő 1000 milliárd is Mészáros Lőrincnek (<https://g7.hu/kozelet/20240531/igy-gyorsan-osszejon-a-kovetkezo-1000-milliard-is-meszaros-lorincnek/>)

21 A nyertesek közül három társaság felelt meg a Tenderbajnok korábban ismertetett kiválasztási feltételeinek, kettő nem, mivel a három év alatt elnyert közbeszerzések összesített értéke nem érte el a 2023-as árbevétel felét. Két nyertes ajánlattevő, az E.ON Energiamegoldások Kft. és az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. nem szerepelnek a vizsgálatban. Az érintett hirdetmények részletei a következő linkeken érhetőek el: https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_403/megtekint/portal_7047_2023/; https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_403/megtekint/portal_5682_2023/

2.2 A legnagyobb átlagos értékű eljárások

A jelentősebb értékű szerződések potenciális kockázatot hordozhatnak pusztán a nagyságrend okán, ezért azokat a cégeket, amelyek átlagosan egymilliárd forintot meghaladó értékű közbeszerzéseket nyertek el, szintén figyelmeztető jelzéssel láttuk el.

Az indikátor alapján ezúttal is Szíjj László építőipari vállalkozásai vezetik a sort. A Duna Aszfalt Építő Zrt. mindössze egyetlen tendert nyert a vizsgált időszakban: az M49 gyorsforgalmi út első, 28 kilométeres szakaszát 138 milliárd forintért építi meg.²³ A Duna Aszfalt Projekt Zrt. pedig 133 milliárd forintért az M4 gyorsforgalmi út Törökszentmiklós-Kisújszállási szakaszát húzta be.²⁴ A NIF Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. mindkét tendert 2022-ben ítélte meg. Érdekesség, hogy a két nagyösszegű pályázatra éppen ugyanaz a három szereplő adott ajánlatot: a Duna Aszfalt mellett a Strabag Kft. és a közbeszerzéseken rendszeresen együtt, SDD néven induló, három tagú konzorcium, mely a Dömper Kft., a Pannon-Doprastav Kft., valamint a cseh és szlovák tulajdonú Subterra-Raab Kft. cégeket tömöríti. A trió két tagját, a Dömper Kft.-t és Pannon-Doprastav Kft.-t még ugyanebben az évben felvásárolták Szíjj László érdekeltségei.

Ráadásul 2022-ben a Szíjj László és Mészáros Lőrinc érdekeltségeihez köthető magántőkealapok 35 évre elnyerték a hazai autópályák üzemeltetésére és karbantartására vonatkozó koncessziót is.²⁵ Így ugyanaz a szereplő, aki közbeszerzésen elnyerte a kérdéses útszakaszok kivitelezését, azok fenntartását koncesszió keretében folytathatja. A sztráda-koncesszió kapcsán az Európai Bizottság kötelezettségzegési eljárást indított a TI Magyarország panaszra nyomán, mivel „nem volt átlátható a becsült szerződéses érték tekintetében, nem hárítja át kellő mértékben a működési kockázatot, és indokolatlanul hosszú időre került megkötésre, ami sérti az uniós jogot.”²⁶

2.3 Árbevétel arányos adózott eredmény

A vizsgált vállalkozások közül 477 cégnél találtunk feltűnően magas forgalomarányos profitot, ahol az adózott eredmény az értékesítés nettó árbevételének több mint 20 százalékát tette ki. Ezt az értékhatárt figyelmeztető jelzésként értékeltük, tekintettel arra, hogy az elemzés kizárólag olyan cégeket vizsgál, amelyek esetében az árbevétel többsége közbeszerzésekből származik. Ezért különösen figyelemre méltó, ha jelentős nyereséggel üzemelnek ezek a többségében közpénzes megbízásokból gazdálkodó vállalkozások. Eközben a vizsgált cégek közel fele legfeljebb 7 százalékos eredményességet mutat.

A mutató tekintetében a mezőnyt messze leghagyja a Mol Nyrt. egyik hulladékgazdálkodó leányvállalata, a MOHU Holding Kft. A cég 273,4 milliós nettó árbevétel mellett 4,5 milliárd forintos adózott eredménnyel büszkélkedhetett 2023-ban, miközben az előző évben még 3,5 milliárd forint veszteséget könyvelt el. A társaság mindössze három, összesen 388 millió forintot érő közbeszerzést nyert el a vizsgált időszakban.²⁷ A MOHU Holding mérlegeredménye az időközben kiosztott másik 35 éves megállapodás, a hulladék-koncesszió tükrében érdekes, melyet az energetikai vállalat egy másik hasonló nevű leánycége, a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. nyert el 2022-ben.

22 https://bet.hu/site/newkib/hu/2024.09./Reszvenyesi_bejelentések_-_2024.09.10._129121171

23 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_403/megtekint/portal_6388_2022/

24 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_403/megtekint/portal_8159_2022/

25 Bucsky Péter (G7): Százmilliárdos kényszerpályára állította magát a kormány Mészárosék koncessziós autópályáival (<https://g7.hu/kozelet/20240130/szazmilliardos-kenyszerpalyara-allította-magat-a-kormany-meszarosek-koncessziós-autópályáival/>)

26 Lásd az Európai Bizottság által 2024-ben indított kötelezettségzegési eljárásokat (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/inf_24_1941)

27 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_403/megtekint/portal_9402_2022/,
https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_22010_2021/;
https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_403/megtekint/portal_6316_2023/

A koncessziós ügylet azonban több sebből vérzik, és ehhez a túlzottan jó eredményeknek is köze van. A Tenderbajnok adatbázisban is szereplő MOHU Holdingot, korábbi nevén NHSZ Nemzeti Hulladékgazdálkodási Szolgáltató Kft.-t, köznyelven a kukaholdingot 2023. júliusban vásárolta meg²⁸ a Mol a koncessziós a kötelezettségei részeként. A vonatkozó jogszabályi előírásokat azonban több ponton utólag módosították a jogalkotók, így például a holding felvásárlásának határidejét is kitölték.²⁹ A korábban állami kézben levő kukaholding maga is számos céget tulajdonolt, és a koncessziós szerződés ezeknek a leányvállalatoknak a konszolidálását is előírta, ám a Mol végül nem az összes céget vásárolta fel.³⁰ A hiányosságok miatt a TI Magyarország bejelentést tett többek között a Közbeszerzési Hatóságnál, ám nem indult eljárás az ügyben.³¹ Mindemellett a koncessziót elnyerő MOHU MOL Zrt. szintén a vártnál jobb, 5,6 milliárd forintos adózott eredménnyel zárt 2023-ban. Ez kellemetlen meglepetést okozhatott a kormánynak, hiszen a hosszútávú koncesszió egyik legfontosabb indoka az volt, hogy a koncesszió nyertese átvállalja az államtól a kockázatokat, és ezért csak kimondottan hosszú távon keletkezik nyeresége. A MOHU-t gyors és tetemes profithoz juttató ügylet nem annyira koncesszió, mint inkább tiltott támogatásnak tűnik. A túl jó eredmény az uniós szervek figyelmét is felkeltette, ezért kérdéseket tettek fel a magyar kormánynak. A kormány a válaszában jelezte, hogy mindez csak pénzügyi elhatárolás eredménye, amelyet korrigálni fognak, ám a MOHU beszámolója mégis változatlan maradt.³²

2.4 Rejtőzködő tulajdonosok

A tulajdonosok azonosítását megnehezíti, hogy a nyilvánosan elérhető cégszűri adatok nem minden esetben tartalmaznak a végső kedvezményezett személyére vonatkozó információt. A tulajdonosok rejtőzködésének bevált módja, hogy magántőkealapokban bújtatják el vagyonukat, miután egyelőre ez a befektetési forma lehetőséget ad arra, hogy titokban tartsák kilétüket, annak ellenére, hogy a pénzosztás elleni uniós irányelvek előírják a végső tulajdonos kilétének a feltárását. Az Európai Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított a TI Magyarország által is jelzett³³ jogharmonizációs mulasztások miatt.³⁴ Az eljárás hatására, 2024. novemberben elfogadott törvénymódosítás³⁵ ellenére a magántőkealapok befektetőinek kiléte továbbra sem megismerhető sem a nyilvánosság, sem a hatóságok számára. A parlament az utolsó pillanatban benyújtott kormánypárti módosító indítvány elfogadásával a 2024. év vége előtt regisztrált alapok esetében 2026. júliusra, vagyis éppen a következő országgyűlési választások utánra halasztotta el a tulajdonosokra vonatkozó átvilágítási és bejelentési kötelezettséget. Ráadásul a végső kedvezményezett magán-személyeket összesítő adóhatósági regiszter, az úgynevezett tényleges tulajdonosi nyilvántartás 2024. januártól nem hozzáférhető a nyilvánosság számára.³⁶

Mindez a közbeszerzések vonatkozásában is fontos, hiszen nyilvános tulajdonosi információk hiányában nem érvényesül az átláthatóság követelménye, és nehezebbé válik az összeférhetlenségek felderítése. A közbeszerzések esetében ennek ellenére elegendő az alapkezelő vezetőjét megjelölni az átláthatósági, illetve az összeférhetlenségi nyilatkozatban.³⁷ Az érintett magántőkealapok jelentős részét ráadásul állami tőkebefektetés is segíti a terjeszkedésben.

28 MOL csoport: Integrált éves jelentés 2023
(https://molgroup.info/storage/documents/publikaciok/eves_jelentesek/2023/integrated-annual-report-2023-hun.pdf)

29 Lásd a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 53/H. §.

30 Wiedemann Tamás (Szabad Európa): *Hiába volt feltétel, a Mol nem vette meg a kukaholdingot*
(<https://www.szabadeuropa.hu/a/hiaba-volt-feltetel-a-mol-nem-vette-meg-a-kukaholdingot/32973917.html>)

31 Lásd a Közbeszerzési Hatóság SZE-00129/14/2024 iktatószámú levelét (a TI Magyarország birtokában).

32 Wiedemann Tamás (Szabad Európa): *A kormány szerint nem is volt nyereséges a Mol hulladékos cége*
(<https://www.szabadeuropa.hu/a/a-kormany-szerint-nem-is-volt-nyereseges-a-mol-hulladekos-cege/33181622.html>)

33 TI Magyarország: *Titoktartás mellékhatásokkal - A Magyarországon működő magántőkealapok átláthatósága*
(https://transparency.hu/wp-content/uploads/2024/09/magantokealapok_web_final.pdf)

34 Lásd a 2024. júliusban indított kötelezettségszegési eljárásokat (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_24_3228)

35 2024. évi LVI. törvény egyes pénzügyi és vagyongazdálkodási tárgyú törvények módosításáról

36 TI Magyarország: *Végképp eltörölni? A tényleges tulajdonosi adatok szűkülő nyilvánossága*
(<https://korrupcio.hvgblog.hu/2024/01/16/vegkepp-eltorolni/>)

37 Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontja szerint az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki olyan társaság, amely a Pmt. 3. § 38. pont a)-b) vagy d) alpontja szerinti tényleges tulajdonosát nem képes megnevezni. A kizáró ok alapján ajánlatkérő csak azon gazdasági szereplőket zárhatja ki az eljárásból, amelyek esetében ugyan van tényleges tulajdonosuk, de nem nevezik meg. Vagy mert nem képesek rá, vagy mert épp nem akarják.

A vizsgált közbeszerzéseket elnyerő 2681 vállalkozás közül 2023. december 31-ei állapot szerint 32 tulajdonosai között találni magántőkealapot (lásd az 1. mellékletet). A magántőkealapok által tulajdonolt vállalkozások összesen 980 milliárd forint értékben nyertek el közbeszerzéseket, amely összeg az összes vizsgált tender értékének 7,7 százalékát teszi ki.

A magántőkealapok által tulajdonolt sikeres ajánlattevők között a közbeszerzési eljárások értékének tekintetében kiemelkedik az ALTEO Energiakereskedő Zrt., amely összesen 322,5 milliárd forintot nyert el. Ebben a társaságban a Mol egy leánycége mellett a Tiborcz István érdekeltségébe tartozó Gránit Alapkezelő Zrt. és a Jellinek Dániel tulajdonában lévő Indotek-Investments Zrt. egy-egy magántőkealapja, a Főnix és a Riverland³⁸ szerzett többségi befolyást 2022-ben egy komplex tranzakció keretében. A Főnix magántőkealap és a Riverland magántőkealap is jelentős állami hátszelet kapott korábban. Mindkét magántőkealap ugyanis 50-50 milliárd forintos állami befektetéssel jött létre 2021-ben a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. úgynevezett Krízis tőkealapjai között, 30 százalékos privát befektetés mellett, ám a magánbefektetők kiléte ismeretlen.

Az Mészáros Lőrinc által tulajdonolt Opus Global Befektetési Alapkezelő Zrt. magántőkealapja, a Konzum PE két érdekeltsége, a Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. és az R-KORD Építőipari Kft. összesen 271 milliárd forintot nyert el a közbeszerzéseken a vizsgált időszakban. Az ebből az összegből mintegy 243 milliárd forinttal részesedő Mészáros és Mészáros Zrt. mind a négy figyelmeztető jelzést elhozta, mivel ráadásul 27 százalékos nyereségrátával zárta a 2023-as évet. A vizsgált időszakban a cég legnagyobb értékű közbeszerzését a Lázár János építési és közlekedési miniszter által vezetett mezőhegyesi Ménesbirtok öntözőrendszereinek megtervezésére és kivitelezésére kiírt tender jelentette. A megbízást 2022-ben nyerte el a legkedvezőbb, 21,9 milliárd forintos ajánlattal az Országos Vízügyi Főigazgatóság megrendelésére. Mindeközben néhány héttel az eredmény megjelentetése előtt, 2021. decemberben a mezőhegyesi Ménesbirtokot működtető Jövő Nemzeti Ménesbirtok Zrt. igazgatótanácsába bekerült a Mészáros-féle agrárbirodalom feje, az Opus Global Nyrt. élelmiszeripari divíziójának vezetője, Makai Szabolcs.³⁹ Az utóbbi helyzet az összeférhetlenség gyanúját is felveti. A cégnek ítélték emellett számos olyan közpénzből megvalósított víziközműberuházást, amely a hazai akkumulátoripar kiépüléséhez kapcsolódik.⁴⁰

A Jászai Gellért által tulajdonolt iKON Befektetési Alapkezelő Zrt. által kezelt alap, az iG Com, közvetlenül vagy a 4iG-n keresztül összesen öt, közbeszerzéseken taroló vállalkozásban érintett tulajdonosként. Ez az öt cég összesen több mint 123 milliárd forintot nyert el közbeszerzéseken három év alatt zömében a Digitális Kormányzati Ügynökség és a Nemzeti Kommunikációs Hivatal pályázatain. A 4iG az iG Com magántőkealapon keresztül állami befektetésben is részesült. Az állam számos vezető telekommunikációs céget, köztük a Vodafone Magyarországot is felvásárló 4iG-be, pontosabban a mögötte álló iG COM tőkealapba is 72 milliárd forintnyi forrást fektetett 2021-ben, erre a tőkejuttatásra kifejezetten azért volt szükség, hogy finanszírozni lehessen a távközlési informatikai vállalat terjeszkedését.⁴¹

38 A Riverland üzletrészét 2024-ben a MOL vásárolta fel. (https://bet.hu/site/newkib/hu/2024.09./Reszvenyesi_bejelentések_-_2024.09.10._129121171)

39 HVG.hu: Mészáros Lőrinc agrárbirodalmának csúcsvezére is bekerült a Ménesbirtok igazgatóságába (https://hvg.hu/kkv/20220111_talents_mezohegyes_menesbirtok_lazar_janos?fbclid=IwAR3SRxyUoNZqRQ2ahFkoUYps5UhQJ6aJxNzOOqf62vSChP5eEqLyKZ4pGR8E)

40 Weiler Vilmos (Telex): 12 állami beruházás, 251 milliárd forint, egyetlen nyertes. Ki lehet az? (<https://telex.hu/gazdasag/2024/10/20/akkumulatorgyartas-akkugyar-meszaros-lorinc-infrastruktura-vizikozmu-vasut>)

41 Pethő András, Szabó András és Panyi Szabolcs (Direkt36): Az Orbán-rendszer csúcsvállalatának titkai (<https://www.direkt36.hu/azorban-rendszer-csucs-vallalatának-titkai/>)

3.

VÉGSŐ TULAJDONOSOK

A végső tulajdonosok vizsgálata során a tendernyertes cégek tényleges tulajdonosait vettük górcső alá, tehát azokat a természetes személyeket, akik közvetlenül vagy más társaságokon keresztül, közvetve tulajdonosi befolyással rendelkeznek a vizsgált vállalkozásokban. Három fajta figyelmeztető jelzést alkalmaztunk a koncentráció, a közhatalmi kapcsolatok és a sajtóban való említések számára vonatkozóan (lásd a 3. ábrát).

Az 5574 végső tulajdonos közül 14 tulajdonos (ld. a 2. mellékletben) mindhárom kategóriában kapott jelzést. 65 tulajdonos két, 357 tulajdonos egy red flaget kapott.

3. ábra

VÉGSŐ TULAJDONOSOKRA VONATKOZÓ FIGYELMEZTETŐ JELZÉSEK ÉS SZÁMUK

RED FLAG MEGNEVEZÉSE ÉS LEÍRÁSA

MEGJELÖLT
TULAJDONOSOK
SZÁMA

5 milliárd forint feletti közbeszerzési összérték

A mutatóval a 2023-ban tulajdonolt, vizsgált érdekeltségeik által 2021. január 01. és 2023. december 31. között összesen elnyert közbeszerzések értéke szerint rangsoroltuk a tulajdonosokat. Figyelmeztető jelzéssel láttuk el azokat a végső tulajdonosokat, akik esetében az összes, általuk tulajdonolt cég által elnyert közbeszerzés értéke legalább 5 milliárd forintot ért el, és a cégek többségében legalább 25 százalékos részesedéssel bírtak. A jelzés a kiválasztott tulajdonosok érdekeltségeinek közbeszerzési piacon betöltött kiemelkedő szerepére utal.

283

Közhatalmi pozíció

A mutatóval azt vizsgáltuk, hogy a végső tulajdonosok 2010. eleje és 2024. szeptember 30. között betöltötték-e közhatalmi pozíciót. Vizsgálatunk során a kormánytagként ellátott, a kormánybiztosi, államtitkári és helyettes államtitkári, a parlamenti képviselői, a közérdekű vagyongazdálkodó alapítványok élén, állami vagy önkormányzati cégek vezetőjeként vagy megyei jogú városok polgármestereként, jegyzőjeként, rendőrségi vagy katonai vezetőként vállalt megbízatást vettük figyelembe. A legalább egy közhatalmi pozíciót betöltő végső tulajdonosok esetében figyelmeztető jelzés szerepel az esetleges összefonódás miatt.

106

Minimum két említés a sajtóadatbázisban

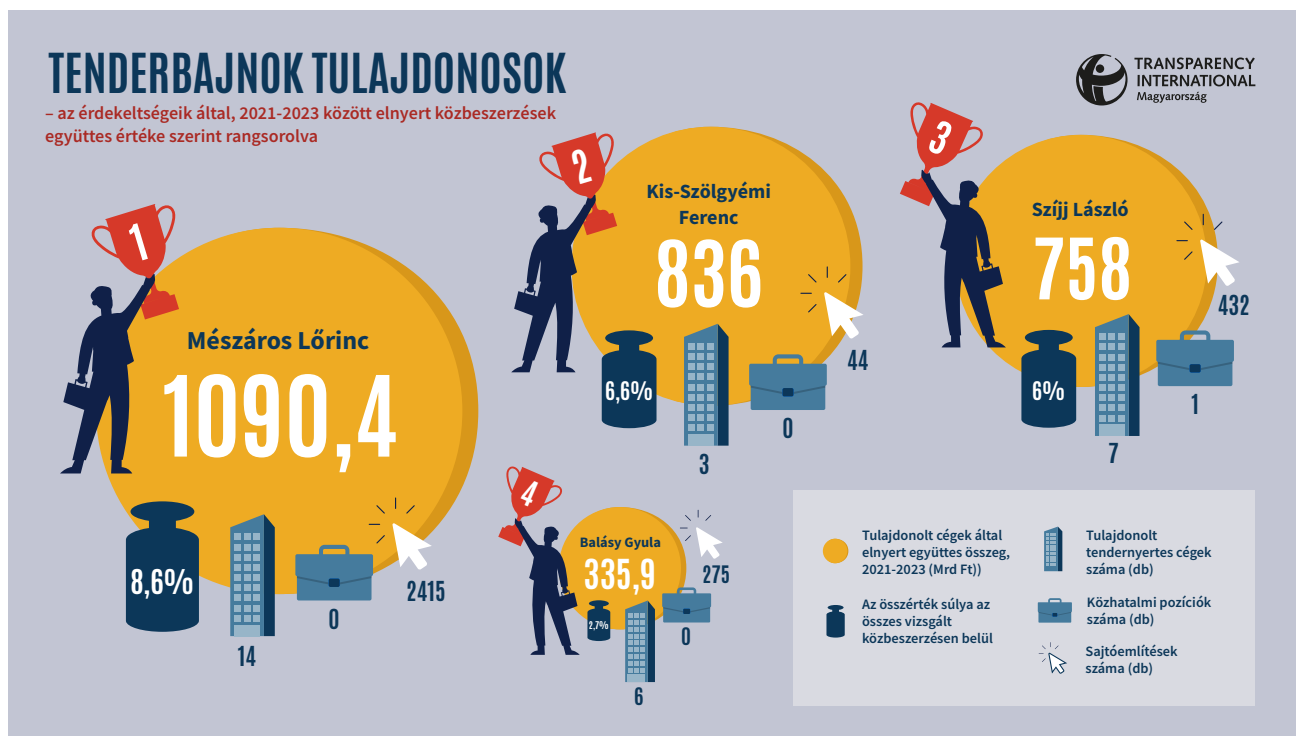
A tulajdonosok korábbi közpénzhasználati gyakorlatát övező visszasságok jelentős részére a sajtóból derül fény, ezért is alkalmaztuk kiegészítő jelzésként, hogy a vizsgált cégek végső tulajdonosai megjelennek-e és ha igen, hányszor fordulnak elő a K-Monitor (<https://adatbazis.k-monitor.hu/index.html>) közpénzfelhasználásról és átláthatóságról szóló sajtóadatbázisában. Adatbázisunkban a lekérdezés idején (2024. november 30.) a 2010 után megjelent cikkekben legalább két találattal rendelkező személyeket jelöltük figyelmeztető jelzéssel.

140

3.1 Tulajdonosi koncentráció

A hazai közbeszerzési piac sokat kifogásolt sajátossága, hogy rendkívül szűk körben koncentrálódik a közbeszerzések jelentős része, amely a verseny alacsony szintjére utal. Figyelmeztető jelzéssel láttuk el azokat a végső tulajdonosokat, ahol az összes tulajdonolt cég által elnyert közbeszerzések értéke legalább 5 milliárd forintot ért el, és a birtokolt cégek többségénél az elérhető cégekből ismert tulajdoni hányad legalább 25 százalékot tesz ki.⁴² Ezeknek a kritériumoknak 283 személy felelt meg, akik közös érdekeltségekkel is rendelkezhetnek.

4. ábra

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet, a K-Monitor adatai és saját gyűjtésű információk alapján

A tulajdonosok közül ezúttal is messze kiemelkedik Mészáros Lőrinc, a miniszterelnök gyerekkori barátja, aki 14 érdekeltségével szerepel a vizsgált ajánlattevők között. Vállalkozásai összesen több mint 1090 milliárd forint értékben nyertek el eljárásokat a vizsgált három év alatt, uralva a közbeszerzési piac 8,6 százalékát. Érdekeltségei közül az elnyert megbízások értékének csaknem felét, mintegy 461 milliárd forintot a V-Híd Zrt. előző fejezetben ismertetett megrendelése hozták. A szintén már említett, 243 milliárd forintot elnyerő Mészáros és Mészáros Zrt. mellett érdemes megemlíteni a Citadellát felújító és a Testnevelési Egyetem kampuszát is fejlesztő ZÁÉV Zrt. három év alatt felhalmozott mintegy 185 milliárd forintnyi közbeszerzéséről, és a Mészáros-gyerekekkel közösen tulajdonolt Fejér-B.Á.L. Zrt. 119 milliárd forintnyi megbízásáról.

42 A 2023-ban tulajdonolt, vizsgált érdekeltségek által elnyert összes közbeszerzés értékét figyelembe vettük a számításokhoz. Az érintett vállalkozások által elnyert közbeszerzések értékét nem osztottuk tovább a tulajdoni hányad mértékével, mivel az esetek többségében nem állapítható meg teljes pontossággal a tulajdoni hányad. A konzorciumban elnyert eljárások esetében a tagok számával elosztott értékkel

Fontos változás, hogy a 2021-2023-as időszakban Mészáros Lőrinc nyertes ajánlattevőként érintett érdekeltségeinek tulajdonosai között az előző fejezetben említett Konzum PE alap mellett az MKB Magántőkealap is megjelent. Az MKB Magántőkealap⁴³ Mészáros Lőrinc két másik közbeszerzésen sikeres vállalkozásában társtulajdonos: az összesen 8,1 milliárd forintot elnyerő Mészáros M1 Autókereskedő Kft.-ben és a Mészáros M1 Szerviz Kft.-ben, melynek összesen 1 milliárd forintnyi közbeszerzést ítétek oda három év alatt. A többször is nevet és alapkezelőt váltó MKB Magántőkealap szintén 50 milliárd forintnyi állami befektetést tudhat magáénak az MFB Zrt. 2021-es krízisprogramjának jóvoltából, melyhez 30 százalékkal privát befektetők is becsatlakoztak.

A Mészáros M1 Autókereskedő a közbeszerzések során is különös körülmények között ért el sikereket. Úgy nyert el extra rövid határidővel tendereket, hogy közben az ajánlatkérők éppen a szállítási idő értékelési kritériumának súlyát tolták magasra, az ár szempontot azonban leértékelték.⁴⁴ Az ügyet eredetileg sem a Gazdasági Versenyhivatal, sem a Nemzeti Nyomozóiroda nem kívánta vizsgálni, azonban végül mégis nyomozást rendelt el az ügyészség.⁴⁵

A második helyen ezúttal Kiss- Szölgvényi Ferenc váltotta Szíjj Lászlót. A kórházak üzemeltetésére és fenntartására összesen 700 milliárd forint keretmegállapodást önmagában behúzó B + N Referencia Zrt. mellett további két vállalkozás tulajdonosaként is szerepel a Tenderbajnok adatbázisában. A 31,5 milliárd forintnyi közbeszerzést elnyerő RWi Textilservice Zrt. (korábbi nevén Referencia mosodák Zrt.) zömében a Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnokságának megrendelésére szerződött. Míg a 23,3 milliárd forintnyi megbízást elhozó Airport Service Budapest Zrt. – hasonlóan az anyavállalat B + N-hez – a nyugat-, kelet- és közép magyarországi, valamint a budapesti egészségügyi intézmények őrzési szolgáltatására is megbízást kapott a KEF-től Tasnádi László volt államtitkár érdekeltségével, valamint a Valton-Sec Zrt.-vel és a Civil Biztonsági Szolgáltató Zrt.-vel konzorciumban. Ezen kívül a MÁV őrzési feladatait látták el számos régióban többek között Pintér Sándor egyik korábbi cégével, a Prev-Info Kft.-vel közösen, mely jelenleg Horváth László kormányközeli milliárdos, tiszteletbeli kazah konzul érdekeltségébe tartozik a L.A.C Holding Zrt.-én keresztül. A L.A.C. Holdingnak van közös vállalkozása az állami vasúttársasággal, ez a MÁV-REC Kft.⁴⁶

A harmadik helyre visszaszoruló Szíjj László hét érdekeltsége összesen 758 milliárd forintnyi megbízáshoz jutott a vizsgált három év alatt. Az elnyert összeg legnagyobb hányadát, mintegy 204 milliárd forintot a korábbi évekhez hasonlóan a Duna Aszfalt Út és Mélyépítő Zrt. vitte el. A korábbi időszakokhoz képest azonban jelentős változás, hogy immár a tenderek zömét keretmegállapodás megkötésére irányuló szerződések formájában nyerte el, amely az adatok közzétételi sajátosságai miatt megnehezíti az elnyert összegek nyomon követését és összesítését, miközben az ilyen tenderek évekre lezárják a versenyt. A Duna Aszfalt a vizsgált három év alatt mintegy 32 milliárd forintot nyert el keretmegállapodásként egy, az önvezető autók tesztelésére szánt állami cégtől, az Autóipari Próbatálya Zala Kft.-től, melynek 2020 és 2022 között a több minisztériumon átívelő korrupciós botrányban⁴⁷ vesztegetés elfogadása és befolyással üzérkedés miatt megvádolt Barta-Eke Gyula volt az ügyvezető igazgatója.

A Duna Aszfalt a vizsgált időszakban a legjelentősebb keretmegállapodásokat a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-től nyerte el. Az állami cég a 2021-2025-ös időszakra Magyarország teljes területére keretmegállapodásként hirdette meg az országos úthálózat felújítási munkálatait. A hat részből álló tender négy részén indult és nyert a Duna Aszfalt több másik céggel közösen, összesen 215 milliárd forint értékben. Mivel azonban, ahogy azt a módszertani korlátok között ismertettük, a duplikációk elkerülése végett az adatokban a keretmegállapodások alapján lehívott szerződések összege szerepel, azokban az esetekben, ha az rendelkezésre áll a hirdetményekben, ezért a jelentős keretből csak 13,9 milliárd forint értékű megbízás szerepel a Tenderbajnok adatbázisában.

43 Korábbi nevén Equilor II., legújabb nevén MBH Magántőkealap.

44 Katus Eszter (Átlátszó): *Extra rövid határidőkkel veri a nagyagyúkat Mészárosék autós cége a közbeszerzéseken* (<https://atlatso.hu/kozpenz/2023/03/20/extra-rovid-hataridokkal-veri-a-nagyagyukat-meszarosek-autos-cege-a-kozbeszerzeseken/>)

45 Katus Eszter (Átlátszó): *Hűtlen kezelés és versenyt korlátozó magatartás miatt nyomoz az NNI a Mészáros-cégeket is érintő tendereknél* (<https://atlatso.hu/impakt/2025/01/23/hutlen-kezeles-es-versenyt-korlatozo-magatartas-miatt-nyomoz-az-nni-a-meszaros-cegeket-is-erinto-tendereknel>)

46 Vitéz F. Ibolya (24.hu): *Így ér össze a kínai kamuküldemény, a posta, a kazah tiszteletbeli konzul és a lélegeztetőgép-biznisz* (<https://24.hu/fn/gazdasag/2024/04/22/kinai-kamukuldemeny-a-posta-a-kazah-tiszteletbeli-konzul-lelegeztetogepbiznisz/>)

47 Szabó András – Galavits Patrik (Direkt36): *Kolbász helyett kétmillió forintot kért a kormánytisztviselő – itt a vádirat a minisztériumokig érő uniós pénzlopásról* (<https://telex.hu/direkt36/2024/04/09/kolbasz-helyett-ketmillio-forintot-kert-a-kormanytisztviselo-itt-a-vadirat-a-minisztariumokig-ero-unios-penzlopasrol>)

Az országos úthálózat felújítására kiírt keretmegállapodás két részében azt a Soltút Zrt.-t is nyertesnek hirdették ki, amelyről kiderült, hogy a korábban Rencsár Kálmán kizárólagos érdekeltségébe tartozó vállalkozásban egy Szíjj Lászlóhoz köthető bizalmi vagyongazdálkodó cég vásárolt osztatléleksőbbbségi részvényeket 2022-ben, elnyerve a kifizetett osztatlékek 70 százalékát.⁴⁸ A Tenderbajnok adatbázisa szerint a Soltút 2021 és 2023 között 104,7 milliárd forint értékű közpénzes megbízást nyert el. Rencsár Kálmán neve annak a máltai cégnek, az L&L Charter Ltd.-nek a tulajdonosai között is feltűnt, amelyhez Szíjj László jachtjai tartoznak, és amelyek egyikén Szíjjártó Péter külügyminiszter is megfordult.⁴⁹

A dobogóról lecsúszó Balásy Gyula mintegy 336 milliárd forint értékben nyert el szerződéseket a vizsgált időszakban hat cégén keresztül, szinte kizárólag a Nemzeti Kommunikációs Hivataltól (NKOH-tól).⁵⁰ Míg fordítva nézve, az NKOH megbízásainak 74 százalékát nyerték el a Balásy-cégek a vizsgált három év alatt ezáltal gyakorlatilag monopolizálva a kommunikációs, rendezvényszervezési és szervezetfejlesztési állami megrendeléseket. A megbízásokról időközben az is kiderült, hogy jelentősen túlárzottak lehetnek.⁵¹ Az NKOH versenykorlátozó közbeszerzései miatt az Integritás Hatóság is vizsgálatot indított, valamint 2024. nyár óta rendőrségi nyomozás folyik. A gyanú az, hogy a kormány alá tartozó NKOH hűtlenül kezelte a közpénzeket, amivel jelentős vagyoni hátrányt okozott.⁵²

Az NKOH eljárásai nemcsak versenykorlátozóak, de korántsem olyan átláthatóak, mint ahogy azt a szervezetet felügyelő Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, Rogán Antal állítja.⁵³ A hivatal megbízásainak sajátossága, hogy akár három szintűek is lehetnek: a keretmegállapodások után nem egyedi szerződéseket, hanem keretszerződéseket kötnek a nyertes ajánlattevőkkel, és csak ezt követik az egyedi megállapodások. Ráadásul az NKOH soha nem nyitja újra a versenyt a további szintű eljárások megkötése előtt, annak ellenére, hogy erre a törvény lehetőséget biztosít. További visszásság, hogy az immár verseny nélkül továbbosztott második szintű eljárások értéke gyakran jelentősen túlmutat az első szinten kötött keretmegállapodások összegén. 2022-ben például 50 milliárd forint értékű keretmegállapodás jött létre az NKOH és két Balásy-cég, az akkor még Moonlight, újabb nevén Lounge Event Kft., valamint a Visual Europe Zrt. között 12 hónapra.⁵⁴ Ezt követően a megállapodás összegének kétszeresésért, mintegy 105 milliárd forint értékben kötöttek keretszerződéseket, melyek ráadásul időben is jóval túlnyúltak az eredetileg meghatározott egy éves időszakon.

3.2 Végső tulajdonosok közhatalmi pozíciói

Közhatalmi pozíciója vagy az azon keresztül létesített direkt kapcsolatai révén az adott vállalkozás tulajdonosa előnyre tehet szert a tekintetben, hogy a közbeszerzési eljárások során kedvező elbírálás alá essenek az ajánlatai. A közbeszerzési törvény értelmében pozíciójuk kapcsán összeférhetlenség lényegében csak a köztársasági elnökre, a kormány tagjaira (a miniszterelnökre és a miniszterekre) és egyes állami szervek vezetőire vonatkozik. A Kbt. kimondja azt is, hogy összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy vagy szervezet, akinek pártatlansága sérül például abból kifolyólag, hogy gazdasági érdeke fűződik az eljárásban részt vevő gazdasági szereplőhöz. Emellett, néhány főhatóság (például az Integritás Hatóság és az Atomenergia Hivatal) kivételével, jelenleg nincs olyan általános elhelyezkedési korlátozás, amely tiltaná a közszférából a magánszektorba való átjárást. Összességében rendkívül hiányosak a közbeszerzéssel kapcsolatos összeférhetlenségi szabályok, így különösen nehéz meghúzni a határt az etikailag kifogásolható és a törvénytelennek minősíthető esetek között.

48 Jandó Zoltán: *Így lesz az állami tenderekből milliárdos luxusjacht*

(<https://g7.hu/vallalat/20230911/igy-lesz-az-allami-tenderekbol-milliardos-luxusjacht/>)

49 Horn Gabriella: *Új magyar tulajdonos tűnt fel a korábban ismert NER-es jachtok mögötti cégben*

(<https://www.szabadeuropa.hu/a/uj-magyar-tulajdonos-tunt-fel-a-korabban-ismert-ner-es-jachtok-mogotti-cegben/32539147.html>)

50 Kivételt csupán az összesen 958 millió forint elnyerő Visual Europe Project Kft. nevű Balásy-cég jelenti, mely a Schmidt Mária-féle Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány és egy másik központi közbeszerző szerv, a Digitális Kormányzati Ügynökség megbízásainak nyertese.

51 Keller-Alánt Ákos – Kósa András (Szabad Európa): *A túlárzás csak az egyik trükk – így tarol Balásy Gyula az állami megrendeléseken*

(<https://www.szabadeuropa.hu/a/rogan-balasy-gyula-lounge-new-land-tularazas/32843686.html>)

52 Szabó Yvette: *Nincs még lefutva az Integritás Hatóság és Rogán Antal közötti harc* (https://hvg.hu/360/20250210_integritas-hatosag-rogan-antal-rendorseg-nyomozas)

53 Kaufman Balázs és szerzőtársai (444.hu): *Rogán Antal: Ezt az interjút kizsárolták* (<https://www.youtube.com/watch?v=HsH4ykMigfY>)

54 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_421/megtekint/portal_8677_2022/

5. ábra

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun & Bradstreet adatai és saját gyűjtésű információk alapján

Elemzésünk során 106 tulajdonos esetében találtunk korábban vagy jelenleg vállalt közhatalmi pozíciót. Egyes végső tulajdonosok több közhatalmi pozíciót is betöltöttek, így összesen 165 közhatalmi pozíciót azonosítottunk a végső tulajdonosokhoz köthetően. A közbeszerzéseken is jól teljesítő cégek tulajdonosai közül legtöbben különböző állami, illetve önkormányzati cégek élén töltenek be közhatalmi pozíciót.

- ▶ Mind a korábban betöltött közhatalmi pozíciók száma, mind legjelentősebb közbeszerzéseket elnyert összeg tekintetében kiemelkedik a három év alatt összesen 307 milliárd forint elnyerő CYEB Energiakereskedő Kft. egyik kisebbségben levő tulajdonosa, Kóbor György, aki az energetikai szektorban számos állami és magán cég élén töltött be korábban vezető pozíciót. Így például 2018-tól 2021-ig az MVM Csoport elnök-vezérigazgatója volt, illetve a MET-csoport egyik tagjánál, a MET Powernél is vezetőként dolgozott. Kóbor György és a CYEB egy másik kisebbségi tulajdonosa a BYBE Bizalmi befektető Kft.-n keresztül lett tulajdonos a CYEB csoport több vállalatában 2022-től. A BYBE-n keresztül számos kormányközeli szereplő üzlettársa volt. Így például üzleti szálak kötötték Bernula Jánoshoz, akinek a szénhidrogén-szállítással foglalkozó Vabeko Kft. nevű vállalkozása az elmúlt években többször dolgozott együtt a Mészáros és Mészáros Kft.-vel és a cég által tulajdonolt házba költözött 2020-ban a Miniszterelnöki Kabinetirodát vezető miniszter, Rogán Antal.⁵⁵
- ▶ A közhatalmi pozíciók tekintetében különösen figyelemre méltóak azok az esetek, amikor a közbeszerzésen nyertes cég tulajdonosa az ajánlatkérő szervezetnél tölt be vezető pozíciót. Hercsik István négy, közbeszerzéseken rendszeresen nyertes cég tulajdonosaként szerepel a Tenderbajnok adatbázisban, amelyek a három év alatt összesen 67 milliárd forintot nyertek el. Hercsik István két önkormányzati társulásban tölt be vezető szerepet. A Zempléni Z.H.K. Hulladékkezelési Közszolgáltató Nonprofit Kft-től, amelynek az ügyvezető igazgatója Hercsik István, 2021-ben 3,5 milliárd forint értékben nyert el megbízást Hercsik egyik cége, a Mento Kft. hulladékkezelésre a pályázati egyedüli benyújtójaként.⁵⁶ Emellett a Mento Kft. érintett abban az ügyben, melynek során több száz millió forintos kár keletkezhetett azáltal, hogy a Tokaj–Bodrogkeresztúr kerékpárút egyik szakasza beomlott a Bodrogba 2024-ben.⁵⁷ Az útszakasz kivitelezését a cég még 2022-ben nyerte el.⁵⁸ A vállalkozást ráadásul 2019-ben uniós forrásokkal kap-

55 Kálmán Attila (24.hu): *Háromszintes budai házba költözött Rogán Antal* (<https://24.hu/belfold/2020/05/12/rogan-antal-haz-rogan-cecilia-meszaros-lorinc-buda/>)

56 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_0277_2021/

57 Vitéz F. Ibolya – Kassai Zsigmond (24.hu): *A kukakirály megígérte, hogy nem kartellezik többet, így építhette meg a folyóba omló bicikliutat* (<https://24.hu/fn/gazdasag/2024/03/01/beomlott-bicikliut-tokaj-bodrog-bodrogkeresztur-mento-kft-hercsik-istvan/>)

58 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_454/megtekint/portal_4704_2022/

csolatos kartellezés miatt 860 millió forintra bírságolta a GVH több más céggel együtt. Emiatt a közbeszerzési eljárásokból ki kellett volna zárni a vállalkozást három évre. A Mento esetében mégsem ez történt, a cég ugyanis 2020-ban úgynevezett öntisztázásért folyamodott a Közbeszerzési Hatósághoz, amelyet el is nyert.⁵⁹

- ▶ Szabó Zoltán Attila 2012 és 2018 között töltötte be a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató (NISZ) Zrt. vezérigazgatói pozícióját. 2021-ben lett tulajdonos a NetVisor Zrt.-ben, mely rendszeres beszállítója volt a NISZ Zrt.-nek, annak a szervezetnek, ahol korábban vezető pozíciót töltött be. Cége 8,9 milliárd forint értékben jutott közbeszerzésekhez 2021 és 2023 között. Ebből összesen mintegy 300 millió forint értékben két közbeszerzést a NISZ Zrt.-től nyert el a cég.⁶⁰
- ▶ Kocsis László a fővárosi kertészeti vállalat, a Főkert Zrt. vezérigazgatója volt 2019-ig, illetve a fővárossal közösen résztulajdonos a fővárosi tulajdonú Virágértékesítő Kft.-ben. Kocsis László négy céggel szerepel a Tenderbajnok adatbázisban, melyek összesen csaknem 6 milliárd forint értékben nyertek el megbízásokat három év alatt. Cégei rendszeres nyertesei többek között egyes fővárosi kerületi önkormányzatok közbeszerzéseinek. A Pannon Park Forest Kft. és a Parképítő Kft. a VIANOVA 87 Zrt.-vel közösen 2021 és 2023 között 87 szerződést nyert el a XI. kerület önkormányzatától összesen csaknem 4,5 milliárd forint értékben. A Pannon Park Forest Kft. egy korábbi tulajdonosát, Z. Zsoltot⁶¹ 2024. márciusban tartóztatták le bünszövetségben elkövetett vesztegetés gyanújával, mely akció során többek között egy Ferrarit és egy Lamborghinit is lefoglaltak.⁶²
- ▶ Illés István a 2019-ig igazgatósági tag volt a Belváros-Lipótváros Vagyonkezelő Zrt.-ben, és Rogán Antal polgármestere idején az V. kerület közterületi igazgatói pozícióját is betöltötte. Cége, a Novum Guard Kft. összesen 1,6 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket. Ebből a legnagyobb, 456 millió forintos megbízásra⁶³ éppen a kerületi önkormányzat közterület-felügyelete választotta ki 2022-ben, a pályázatra egyedül Illés István cége jelentkezett.
- ▶ Az Épcenter Építőipari és Kereskedelmi Kft. egyik tulajdonosa, Máté János 2013-tól a Miniszterelnökégek munkatársaként dolgozott.⁶⁴ 2022 májusa óta töltötte be a Miniszterelnöki Kabinetiroda Miniszterelnöki Programirodát vezető államtitkári pozícióját, amelyből kifolyólag több külföldi útjára elkísérte a miniszterelnököt.⁶⁵ 2025. februárban átvette Havasi Bertalan, a kormányfő korábbi sajtófőnökének feladatait.⁶⁶ A részben általa tulajdonolt vállalkozás négy közbeszerzéssel összesen 394 millió forintot nyert el. Ebből 2021-ben három megbízást a Kbt. 115. §-a szerinti, a kis értékű építési beruházási szerződések előzetes hirdetmény nélküli odaítélését lehetővé tévő eljárás, míg a negyediket nyílt eljárás keretében hozott el 2022 októberében. A négyből három tendert Kondoros város fideszes vezetésű önkormányzata osztotta ki.

59 <https://ekr.gov.hu/nyilvantartasok/hu/megbizhatosagi-hatarozatok/adatok/28652>

60 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_21227_2021/, https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_454/megtekint/portal_16976_2023/

61 Kerényi György (Szabad Európa): *Parkfenntartó cégek monopóliuma Budapesten III.: a láthatatlan ember* (<https://www.szabadeuropa.hu/a/parkfenntarto-cegek-monopoliuma-budapesten-iii-a-lathatatlan-ember/30956252.html>)

62 Spirk József (24.hu): *Egy Ferrari és egy Lamborghini lefoglalása után rács mögé került a parkfenntartási biznisz kulcsfigurája* (<https://24.hu/belfold/2024/04/15/parkfenntartasi-biznisz-z-zsolt-elozetes-letartoztatas-nav-ugyeszseg/>)

63 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_421/megtekint/portal_6115_2022/

64 <https://kormany.hu/miniszterelnoki-kabinetiroda/mate-janos>

65 Lőrincz Tamás (HVG): *Tavaly nyár óta 60 százalékkal több ment el Orbán Viktor külföldi útjaira, mint a megelőző másfél évben* (https://hvg.hu/360/20241024_hvg-orban-viktor-utazas-kormanygep-honvedsegi-gep-koltsegek)

66 Havasi Bertalan utódja, Máté János kondorosi földbirtokos titokzatosabb, mint Columbo felesége, vagyonából pedig tízmilliók tűntek el (https://hvg.hu/itthon/20250226_Havasi-Bertalan-utodja-Mate-Janos-kenderesi-foldbirtokos-vagyonnyilatkozat-ebx)

3.3. Említések száma a sajtóban

A tulajdonosok korábbi közpénzhasználati gyakorlatát övező visszásságok jelentős részére a sajtóból derül fény, ezért is vettük figyelembe, hogy a vizsgált cégek végső tulajdonosai megjelennek-e és ha igen, hányszor fordulnak elő a K-Monitor közpénzfelhasználásról és átláthatóságról szóló sajtóadatbázisában.⁶⁷ A 2010 után megjelent újságcikkekben legalább két találattal rendelkező személyeket jelöltük figyelmeztető jelzéssel. Ez 140 végső tulajdonos esetében eredményezett találatot.

A kategória egyértelmű csúcstartója a piaci koncentráció szempontjából is élen járó Mészáros Lőrinc több mint kétezernégyezer találattal, míg a jellemzően rejtőzködőbb Szíjj László mindössze 432 említéssel szerepel a második helyen. A harmadik helyen 275 találattal a NKOH szerződésait halmozó cégcsoport tulajdonosa, Balásy Gyula áll.

Miközben a közhatalmi pozíciókkal kapcsolatos adatok az állami és önkormányzati kötıdés csak egy szűk körét fedik le, számos családi, baráti viszonyra, vagy éppen a foci pályák lelátóin kötetett barátságra a sajtóból derül fény. Így például néhány olyan szereplő is rendszeres nyertese a közbeszerzéseknek, akik Szíjjártó Péter külföldi útjain a miniszteri delegáció tagjai.⁶⁸ Példaként említhetők Borkai Zsolt volt győri polgármester emlékezetes adriai hajókázásának érintettjei is,⁶⁹ akik cégekkel, a Fodor Építőipari Kft.-vel és a Kultúrmérnök Kft.-vel a győri közbeszerzéseken teljesítettek kiemelkedően. Míg Matolcsy György jegybankelnök fiának, Matolcsy Ádámnak a baráti köréből ismert vállalkozók, Száraz István és Somlai Bálint cégei, a Frank Digital Kft.,⁷⁰ illetve a Raw Facility Management Kft.⁷¹ szinte kizárólag a Magyar Nemzeti Bank megbízásából nyertek el közbeszerzéseket. Az alábbiakban néhány további példát mutatunk be részletesebben a sajtóból megismerhető szoros kormányzati kapcsolódási pontok szemléltetésére.

- ▶ A közbeszerzéseken nyertes cégek tulajdonosai között feltűnik az Orbán-család hatvanpusztai birtokának építész, Taraczkó Dániel.⁷² Az art1st design studio Kft. nevű cége összesen 3,2 milliárd forint értékben nyert el közbeszerzéseket 2021 és 2023 között. A vállalkozás szokatlanul jelentős, 3 milliárd forint értékű tendert nyert el 2023-ban a Néprajzi Múzeum állandó kiállításának kivitelezésére a Városligeti Ingatlanfejlesztő Zrt. megbízásából. A kiállítást maga Orbán Viktor miniszterelnök nyitotta meg.⁷³
- ▶ Pintér Sándor belügyminiszter lányainak a gépjárművek műszaki vizsgálatára szakosodott cége, az Energotest Kft. összesen 2,6 milliárd forint értékben jutott közbeszerzésekhez három év alatt. A vállalkozás legjelentősebb, 1,6 milliárd forint értékű megbízását a megyei kormányhivataloktól nyerte el 2021-ben, egyedüli ajánlattevőként.⁷⁴ 2022-ben egy kisebb 49 millió forintos tendert a Készenléti Rendőrségtől is behúzott, amely különösen visszas tekintve, hogy az ajánlatkérő a Belügyminisztérium irányítása alatt áll.⁷⁵ A cég egyik tulajdonosa, Pintér Hajnalka a 2000-es évek nagy korrupciós botrányában, az Eclipse-ügyben való érintettsége miatt vált ismertté a sajtóban, bár végül tanúként sem hallgatta ki a rendőrség.⁷⁶

67 <https://adatbazis.k-monitor.hu/index.html>

68 Erdélyi Katalin (Átlátszó): *Itt a névsor, velük evett meg 5,5 millió forintot Szíjjártó Péter a Kairó-Manáma repülőúton* (<https://atlatzo.hu/kozadat/2023/04/25/itt-a-nevsor-veluk-evett-meg-55-millio-forintot-szijasrt-peter-a-kairo-manama-repulouton/>)

69 Bucsky Péter (G7): *A botrányhősök 18 milliárdot kaszáltak, mióta Borkai a polgármester* (<https://g7.hu/kozelet/20191022/a-botranyhosok-18-milliardot-kaszaltak-miota-borkai-a-polgarmester/>)

70 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2023/0/targy/portal_403/megtekint/portal_0797_2023/; https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_20009_2021/

71 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_24099_2021/

72 Hamvay Péter, Gergely Márton (Hvg.hu): *Orbánék építész: a Ligetből Hatvanpusztára és onnan a csúcsra* (https://hvg.hu/360/20210805_hatvanpusztai_tervek_udvari_epitesz_liget_citadella_taraczkoy_orban)

73 Miniszterelnöki Kabinetiroda: *Orbán Viktor beszéde a Néprajzi Múzeum új állandó kiállításának megnyitó ünnepségén* (<https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-beszede-a-neprajzi-muzeum-uj-allando-kiallitasanak-megnyito-unnepsegen/>)

74 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_17403_2021/

75 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2022/0/targy/portal_454/megtekint/portal_16403_2022/

76 Szalai Bálint (Index): *A legdurvább arcok végül simán megússzák* (<https://index.hu/gazdasag/2015/06/04/eclipse/>)

- ▶ A listában feltűnik a végrehajtói kar korrupcióval vádolt egykori elnökének, Schadl Györgynek az ügyvédje, Morvai Attila. Cége, az Aponius Consulting Kft. rendszeresen adott tanácsot közbeszerzési ügyekben a Digitális Kormányzati Ügynökségnek 2021-ben.⁷⁷ A három év alatt a társaság összesen 789 millió forint értékben nyert el megbízásokat. A cégben 2023-ig tulajdonos volt az abban az évben elhunyt Bajkai István, a Fidesz egyik alapító tagja és az Orbán család ügyvédje.⁷⁸

77 https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_7776_2021/;
https://www.kozbeszerzes.hu/ertesito/2021/0/targy/portal_403/megtekint/portal_0351_2021/

78 Economx: *Meghalt Bajkai István Fidesz-alapító, az Orbán család ügyvédje*
(<https://www.economx.hu/belfold/bajkai-istvan-meghalt-orban-ugyved.770339.html>)

MELLÉKLETEK

1. melléklet

Magántőkealapok közvetlen és közvetett érdekeltségei a vizsgált cégek között az elnyert közbeszerzési eljárások összesített értéke alapján rangsorolva, 2021-2023*

Magántőkealap elnevezése	Vizsgált érdekeltségek	Összesen elnyert összeg (Mrd Ft)
Főnix Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> ALTEO Energiakereskedő Zrt. 	322,5
Riverland Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> ALTEO Energiakereskedő Zrt. 	322,5
Konzum PE Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Mészáros és Mészáros Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. R - KORD Építőipari Kft. 	271,2
iG Com Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> 4iG Nyrt. ANTENNA HUNGÁRIA Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Zrt. Poli Computer PC Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Invitech ICT Services Kft. Ace Network Zrt. 	123,2
Status Next Környezetvédelmi Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> TERRA-LOG Mélyépítő Kft. HUNGAROPEC Ipari Hulladékkezelő Zrt. KÖTIVÉP'B Közép-Tisza Vidéki Vízépítő és Telekommunikációs Kft. 	72,5
Prime Property Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Ganz Transzformátor- és Villamos Forgógépgyártó Kft. Adept Enviro Kft. NATURAQUA Környezetvédelmi, Tervező és Szolgáltató Zrt. 	56,1
Status Property Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Ganz Transzformátor- és Villamos Forgógépgyártó Kft. 	50,1
Progressus Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Veolia Mélyépítő Magyarország Kft. Veolia Water Solutions & Technologies Magyarország Vállalkozási és Szolgáltató Zrt. PÉTÁV Pécsi Távfűtő Kft. Veolia Waste Hungary Kft. 	33,5
Voyager Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Mercarius Flottakezelő Kft. 	25,4
Atn I. Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> ENERGY HUNGARY Energetikai Zrt. 	18,5
Glocap I. Gazdaságfejlesztési Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Electric Four Energetikai Zrt. 	13,7
Turigum 2 Magántőke Befektetési Alap	<ul style="list-style-type: none"> SCI-Hálózat Távközlési és Hálózatintegrációs Zrt. 	11,9
Sycamore Buyout Fund I. Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> UniCorp Biotech Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 	11,3
MKB Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Mészáros M1 Autókereskedő Kft. Mészáros M1 Szerviz Kft. 	9,2
Themis Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> KIFÜ-KAR Zrt. FLAVUS Mérnökiroda Kft. 	4,4
Prime Peak Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> KÜRT Információbiztonsági és Adatmentő Zrt. 	3,5
Kék Bolygó Klímavédelmi Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> Navitasoft Informatikai Zrt. 	1,8
Jupiter 888 Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> FŐNIX MMK Megváltozott Munkaképességű Foglalkoztatás Nonprofit és Közhasznú Kft. 	1,2
Portfolion Zöld Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> NEFELA Dél-magyarországi Jégesőelhárítási Egyesülés 	0,5
Exim Exportosztönző Magántőkealap	<ul style="list-style-type: none"> EPS-GLOBAL Zrt. 	0,2

* Azon érdekeltségek, melynek tulajdonosai között több magántőkealap is szerepel, az összes érintett alap sorában szerepelnek, ezért többször is említésre kerülnek a táblázatban.

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun & Bradstreet adatai alapján

2. melléklet**Három figyelmeztető jelzéssel jelölt végső tulajdonosok**

Név	Az érdekeltségek által elnyert közbeszerzések együttes értéke, 2021-2023 (Mrd Ft)	Közhatalmi pozíciók száma (db)	Említések száma a sajtóadatbázisban (db)
Szíjj László	758,0	1	432
Mészáros Beatrix	142,3	1	124
Jászai Gellért	120,0	2	209
Tasnádi László	109,0	4	87
Hercsik István	67,2	2	5
Barna Zsolt	63,9	4	33
Szabadics Zoltán	51,2	3	23
Végh Gábor	29,8	1	32
Végh-Kajtár Erika	29,8	1	2
Kocsis László János	28,4	1	21
Barkász Sándor	24,7	1	18
Khaut András Ferenc	20,4	1	3
Vertán György	19,3	1	19
Farkas Imre	13,2	2	19

Forrás: TI Magyarország számítása a Dun&Bradstreet, a K-Monitor adatai és saját gyűjtésű információk alapján

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**
Magyarország